

SALWADOR

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	21,0 tys. km ²
Populacja:	6,6 mln
Skład etniczny:	Metysi 86%, biali 13%, Indianie 0,2% (głównie Lenca, Kakawira, Nahua-Pipil), pochodzenia afrykańskiego 0,1%, inni 0,7%
Podział administracyjny:	14 departamentów
Religia:	Katolicy 44%, różne denominacje protestanckie 44%, inne 2%, bezwyznaniowcy 15%
Stolica:	San Salvador – ca 1,1 mln mieszkańców
Inne ważniejsze miasta:	San Miguel (ca 300 tys. mieszkańców), Santa Ana (ca 300 tys. mieszkańców), Zacatecoluca (ca 75 tys. mieszkańców)
Język urzędowy:	Hiszpański; część ludności indiańskiej posługuje się językiem nawat.
Waluta:	Dolar USA oraz bitcoin
Główne bogactwa naturalne:	Energia wodna, energia geotermiczna, ropa naftowa, ziemia uprawna.
Główne gałęzie przemysłu:	Przetwórstwo żywności, napoje, ropa naftowa, chemikalia, nawozy, tekstylia, meble, metale lekkie
Główne produkty rolne:	Trzcina cukrowa, kukurydza, mleko, drób, sorgo, fasola, pomarańcze, kokosy, jaja, mango/guawy
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	Nayib Armando Bukele Ortem
Minister Gospodarki:	María Luisa Hayem Brevé
Ambasador Salvadora w Polsce:	Florencia Eugenia Vilanova de von Oehsen (Ambasador Salvadora w Niemczech)
Ambasador RP w Salvadorze:	Jolanta Janke (Ambasador RP w Panamie)
Najbliższe wybory parlamentarne:	2029

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2024)

PKB (ceny bieżące) :	35,4 mld US\$
PKB per capita:	5,6 tys. US\$
Wzrost PKB:	2,6%
Struktura PKB:	Rolnictwo 5%, przemysł 25%, usługi 60%, niesklasyfikowane 10%
Dług publiczny:	102,2% PKB
Inflacja:	0,9%
Bezrobocie:	2,8%
Poziom korupcji:	30 (poziom Egiptu i Mauretanii)
Eksport:	6,5 mld US\$
Główni partnerzy w eksporcie:	USA, Gwatemala, Honduras, Nikaragua, Kostaryka, Meksyk, Panama
Główne towary w eksporcie:	Artykuły tekstylno – odzieżowe, cukier, opakowania, farmaceutyki, kawa, napoje, kondensatory stałe tantalowe, art. rolno – spożywcze,
Import:	16,0 mld US\$
Główni partnerzy w imporcie::	USA, Chiny, Gwatemala, Meksyk, Honduras, Nikaragua, Kostaryka.
Główne towary w imporcie:	Wyroby przemysłu petrochemicznego, farmaceutyki, pojazdy samochodowe, gaz płynny, produkty żywnościowe, elektronika, kukurydza, produkty chemiczne, artykuły tekstylno – odzieżowe, mięso wołowe
Inwestycje zagraniczne:	924 mln US\$
Inwestycje salvadorskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Salvadora

Trwająca ponad 12 lat do 1992 r. wojna domowa miała dewastujący wpływ na gospodarkę kraju, a przede wszystkim na dominujące wówczas rolnictwo, które dodatkowo było i nadal jest znacznej mierze narażone na niekorzystne zjawiska klimatyczne, zwłaszcza trzęsienia ziemi i huragany oraz na wahania cen na rynkach światowych.

Po zakończeniu konfliktu kraj przyjął strategię pogłębienia prywatyzacji kraju, silniejszego włączenia kraju do współpracy z zagranicą poprzez ograniczenie protekcyjizmu, otwarcie na inwestycje zagraniczne i dostosowanie regulacji prawnych do standardów międzynarodowych. Ta strategia była i jest nadal konsekwentnie realizowana. Szeroki plan prywatyzacji objął m.in. telekomunikację, energetykę, bankowość i fundusze emerytalne. Dokonano także redukcji cel importowych, zlikwidowano kontrolę cen i poprawiono ochronę praw własności intelektualnej. Od 2001 r. gospodarka Salvadora jest całkowicie dolaryzowana. Jest pierwszym (i – obok Republiki Środkowoafrykańskiej) jednym z dwóch państw, które przyjęło bitcoina za oficjalną walutę kraju.

Salwador również aktywnie uczestniczy w rozszerzaniu regionalnej integracji ekonomicznej poprzez uczestnictwo w licznych regionalnych i ponadregionalnych inicjatywach gospodarczych. Efektem tej polityki jest stały i umiarkowany rozwój kraju.

Duże znaczenie (większe niż w innych państwach regionu) dla rozwoju kraju mają przekazy walutowe od emigrantów, zwłaszcza z USA. W 2024 r. wyniosły one ca 8,5 mld US\$ tj. ca 24% PKB.

Podobnie jak w innych państwach regionu, obserwuje się stopniowe odchodzenie od rolnictwa na rzecz rozwoju usług i przemysłu. Jest to kierunek popierany przez kolejne rządy. Podstawą produkcji przemysłowej są nadal słabo zaawansowane technologicznie sektory tekstylno – odzieżowy i montażowo – przetwórczy; pozostałe gałęzie przemysłu to produkcja napojów, cementu i wyrobów plastikowych oraz przetwórstwo żywności. W przeciwieństwie do innych państw Salwador oficjalnie

zrezygnował z rozwoju górnictwa. Jest to jedyny jak dotąd kraj na świecie, który oficjalnie zamknął kopalnie odkrywkowe, przede wszystkim złota, z uwagi na dewastacyjne następstwa eksploatacji takich kopalń.

Sektor rolny to głównie tradycyjne płody, a zwłaszcza kawa, trzcina cukrowa, kukurydza, ryż i fasola; w ostatnich latach rozwinęła się również produkcja mrożonek i owoców.

W sektorze usług główną rolę odgrywają handel, transport i komunikacja, turystyka oraz usługi finansowe.

Podobnie jak w innych państwach środkowoamerykańskich, Salwador wspiera rozwój specjalnych stref ekonomicznych, których zadaniem jest rozwój produkcji i eksportu.

Najpoważniejszymi wyzwaniami dla Salwadoru (pomijając fenomeny naturalne) jest silna korupcja oraz niski poziom życia. Jak dotychczas największe sukcesy w sprostaniu tym wyzwaniom Salwador osiągnął w zmniejszeniu poziomu ubóstwa z ponad 60% do 30%. Ponadto nierówności pozostały jednymi z najniższych w regionie.

Pomimo utrzymania dyscypliny fiskalnej i finansowej, problemem Salwadoru jest także wysoki i rosnący poziom długu publicznego.

Od 2022 r. wzmocnione środki bezpieczeństwa drastycznie ograniczyły przestępczość, zwiększając zaufanie do rynków i usuwając kluczową barierę dla dobrobytu. Nadal jednak utrzymują się wyzwania, takie jak niska produktywność, słaby kapitał ludzki, a w ciągu ostatniej dekady wysokie deficyty budżetowe i ograniczony dostęp do finansowania zewnętrznego.

4. Stan prawno – traktatowy

Salwador jest członkiem następujących międzynarodowych porozumień i organizacji o charakterze gospodarczym: BCIE, MCCA/CACM, CELAC, G-11, G-77, IADB, IBRD, ICC, IDA, IFAD, IFC, ILO, IMF, ITUC, SELA/LAES, ALADI/LAIA (obserwator), MIGA, Pacific Alliance (obserwator), Petrocaribe, SICA, UNCTAD, UNIDO, WCO, WFTU, WIPO, WTO.

Jako sygnatariusz Środkowoamerykańskiego Wspólnego Rynku (Mercado Común Centroamericano /Central American Common Market – MCCA/CACM) tworzy unię celną z Gwatemalą, Hondurasem, Kostaryką, Nikaraguą i Panamą. Jako członek tego ugrupowania Salwador jest stroną Umowy o wolnym handlu między Republiką Dominikany, Ameryką Środkową i Stanami Zjednoczonymi (CAFTA-DR), zawartej między USA, Republiką Dominikany i państwami MCCA, a także odrębnej umowy o wolnym handlu między Ameryką Środkową a Republiką Dominikany. Obowiązuje także wielostronna umowa pomiędzy tzw. Północnym Trójkątem (Honduras, Salwador oraz Gwatemala) i Kolumbią. Salwador posiada układy o wolnym handlu z Meksykiem, Tajwanem, Koreą Płd., Chile, Kubą, Ekwadorem i Wenezuelą.

Od 1 maja 2024 r. obowiązuje umowa stowarzyszeniowa między Unią Europejską a państwami Ameryki Środkowej: Salwadorem, Kostaryką, Gwatemalą, Hondurasem, Nikaraguą i Panamą.

Polska nie ma podpisanych oddzielnych dwustronnych umów gospodarczych z Salwadorem.

5. Dostęp do rynku

Procedury celne nie odbiegają od realizowanych w innych krajach regionu. Dokumentacja celna jest składana elektronicznie, jednak jest obowiązkowy udział agenta celnego. Po spełnieniu określonych warunków może uzyskać on status operatora autoryzowanego, co upraszcza i przyspiesza procedury celne.

W celu oceny ryzyka konieczne jest wcześniejsze złożenie Listu Śledzenia Ładunku, tzw. wstępnej deklaracji towarów (DMA). Organy celne mogą odstąpić od fizycznej kontroli ładunku na rzecz metod bezinwazyjnych (skanowanie).

Po przybyciu ładunku towar może być składowany bezpłatnie przez 5 dni roboczych. Wyjątek stanowią niektóre specyficzne typy ładunku, gdzie okres ten jest z zasady krótszy. Po tym okresie

naliczane są dodatkowe opłaty za składowanie. Po odprawie ładunek także musi zostać odebrany z magazynu w ciągu 5 dni roboczych. Dalsze przetrzymywanie powoduje naliczanie takich samych opłat.

Zabroniony jest wwóz do Salvadora pojazdów samochodowych przekraczających określony wiek (w zależności od typu pojazdu), publikacji, oznak i innych produktów godzących w polityczny, społeczny i ekonomiczny porządek państwa, pornografii, środków poronnych, wyposażenia do gier hazardowych, opium, leków zawierających efedrynę bądź pseudoefedrynę, niektórych produktów chemicznych, w tym zwłaszcza używanych w przemyśle spożywczym oraz zagrażających warstwie ozonowej, niektórych pestycydów, używanych przenośnych pojemników do gazu LPG, broni i artykułów o podobnej charakterystyce i działaniu, nieoznakowanej bibułki papierosowej, maszyn i narzędzi do wyrobu monet, fałszywych pieniędzy, żetonów, niektórych srebrnych monet. Zakaz może być zawieszony przez właściwy organ rządowy. Władze mogą także wprowadzić czasowy zakaz importu niektórych towarów, np. jeśli pochodzą one z regionów, w których obecnie występują choroby sanitarne lub ze względu na ochronę rynku. W takim przypadku właściwy organ może unieważnić wydane dokumenty importowe.

W Salvadorze działają 22 strefy wolnego handlu, które zostały utworzone w celu zapewnienia konkurencyjnego na arenie międzynarodowej środowiska eksportowego i promowania tworzenia nowych miejsc pracy w Salvadorze. Działalność w nich pozwala na uzyskanie różnych zwolnień podatkowych i celnych. Jednak możliwość działalności w strefie jest przyznawana jedynie firmom zajmującym się określonymi rodzajami działalności bądź zatrudniającym określoną ilość pracowników bądź dokonującym określonych inwestycji w środki trwałe.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Ustawodawstwo krajowe zezwala na inwestycje zagraniczne w większości sektorów gospodarki oraz zapewnia traktowanie narodowe inwestorom z innych państw. Tym niemniej, istnieją ograniczenia inwestycyjne dot. działalności przemysłowej i handlowej na małą skalę. Ponadto istnieją ograniczenia w inwestowaniu w grunta wiejskie, które nie mogą być własnością zagranicznych osób fizycznych i prawnych (w tym oddziału zagranicznej osoby prawnej), chyba że na zasadzie wzajemności taka możliwość jest udzielona za granicą dla obywateli Salvadora (i innych państw środkowoamerykańskich), ale i w takim przypadku jest ona ograniczona do 250 ha. Salvador również posiada wymóg obywatelstwa 75 % (Ameryka Środkowa) dla zakładów ubezpieczeń oraz wymóg własności 50 % (Ameryka Środkowa) w odniesieniu do banków, chyba że te instytucje finansowe zostały zatwierdzone przez uznany na szczeblu międzynarodowym podmiot zajmujący się klasyfikacją ryzyka.

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - salvadorska

a. Współpraca handlowa

Wg wstępnych danych GUS, eksport Polski do Salvadora w 2024 r. wyniósł 5,5 mln US\$, natomiast wg salvadorskich danych importowych – 11,7 mln US\$. Import Polski z Salvadora w 2024 r. wg wstępnych danych GUS wyniósł 5,8 mln US\$, natomiast wg tamtejszych danych eksportowych zaledwie 0,7 tys. US\$. Różnice w tych liczbach wskazują na poziom handlu pośredniego via kraje trzecie.

Główne towary w eksporcie: przetwory dla niemowląt, kosmetyki, tworzywa sztuczne, odzież używana, maszyny budowlane, produkty chemiczne, elektronika.

Główne towary w imporcie: kondensatory stałe ceramiczne i tantalowe, artykuły tekstylno – odzieżowe, kawa, części maszyn, noże, części samolotowe i helikopterowe.

b. Współpraca inwestycyjna

Brak jest informacji o polskich inwestycjach w Salvadorze i o salvadorskich w Polsce.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Największe możliwości eksportowe dla polskich firm rysują się w zakresie maszyn i urządzeń, w tym dla przemysłu spożywczego i tekstylno – odzieżowego, motoryzacji, sprzętu rolniczego, dronów, nawozów, logistyki (budowa magazynów, składów itp.), przetworzonej żywności, farmaceutyków/biotechnologii, kosmetyków, technologii przemysłowej, produktów chemicznych, urządzeń medycznych, green economy (zwłaszcza oczyszczalnie wody, fotowoltaika, urządzenia dla energetyki z OZE).

Potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to ochrona środowiska, oczyszczalnie wody, energetyka OZE, przetwórstwo żywności, przemysł lekki, przemysł tekstylno – odzieżowy oraz usługi finansowe i informatyczne.